

Klimats, kultūra, dzīves kvalitāte

Seminārs politikas plānotājiem un
kultūras mantojuma profesionāļiem

15.02.

2023.

Programma

2023. gada 15. februāris

Norises vieta: Latvijas Republikas Saeima
Semināra tiešraide: www.saeima.lv

9.30–10.00

Reģistrācija, kafija

10.00–10.30

SEMINĀRA ATKLĀŠANA

Edvards Smiltēns, Saeimas priekšsēdētājs

Nauris Puntulis, kultūras ministrs

Raimonds Čudars, klimata un enerģētikas ministrs

Agita Zariņa-Stūre, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētāja

Inga Bērziņa, Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja

Moderators: Viesturs Celmiņš

10.30–11.10

KLIMATS UN KULTŪRPOLITIKA

Kultūra un klimata izmaiņas

Ernesto Ottone, UNESCO ģenerāldirektora vietnieks kultūras jautājumos

Klimata izaicinājumi Baltijas jūras reģionā un kultūra kā atbilde uz tiem

Uģis Zanders, Baltijas jūras valstu padomes sekretariāta padomnieks

11.10–12.20

KLIMATS UN KULTŪRVĒSTURISKĀ VIDE

Mūsu kopīgais kultūras mantojums – Eiropas zaļā kursa sirds

Sņežka Kadvlīga-Mihailoviča (*Sneška Quaedvlieg-Mihailovič*), Europa Nostra ģenerālsekretāre

Būvniecība, mantojums un aprites ekonomika

Marija Katrīna Dambe, *NOMAD architects* arhitekte, Vidzemes Augstskolas vieslektore

Vietējo kopienu iesaiste telpiskās attīstības plānošanā klimata pārmaiņu kontekstā

Jana Jākobsone, Kuldīgas novada pašvaldības būvvaldes vadītāja

Diskusija

Juris Dambis, Nacionālās Kultūras mantojuma pārvaldes vadītājs

Marija Katrīna Dambe, *NOMAD architects* arhitekte, Vidzemes Augstskolas vieslektore

Jana Jākobsone, Kuldīgas novada pašvaldības būvvaldes vadītāja

12.20–13.10

Pusdienas

13.10–14.20

KLIMATS, KULTŪRA UN VIDE

COAL māksla un ekoloģija – kultūras ekoloģijai

Džoana Pronjē (*Joan Pronnier*), laikmetīgās mākslas, ekoloģijas un pētniecības profesionāļu asociācijas COAL projektu vadītāja

Klimata pārmaiņas un to ietekme uz dabas procesiem un pilsētvidi

Agrita Briede, Latvijas Universitātes ģeogrāfijas maģistra studiju programmas direktore

Zemūdens arheoloģiskais mantojums, vide un klimats

Jānis Meinerts, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes Arheoloģijas un vēstures daļas speciālists, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta pētnieks

Diskusija

Katrīna Kukaine, Icomos Latvija valdes priekšsēdētāja

Agrita Briede, Latvijas Universitātes ģeogrāfijas maģistra studiju programmas direktore

Jānis Meinerts, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes Arheoloģijas un vēstures daļas speciālists, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta pētnieks

14.20–15.30

KLIMATS UN NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

Dzīvais mantojums – ilgtspējīgs un kopienā balstīts resurss, reaģējot uz klimata pārmaiņām. Ieskats projektā LIVIND

Elisa Krātari (*Elisa Kraatari*), projekta LIVIND koordinatore, Somijas Kultūras mantojuma aģentūra

Lēna Marsio (*Leena Marsio*), Somijas Kultūras mantojuma aģentūras vecākā padomniece

Vide un nemateriālais kultūras mantojums Latvijā

Signe Pujāte, Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore

Cik "zaļi" ir Gaujas plostnieki? Tradīcija klimata pārmaiņu fokusā

Ieva Vītola, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta pētniece

Diskusija

Baiba Moļņika, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre

Signe Pujāte, Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore

Ieva Vītola, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta pētniece

15.30–15.40

Noslēgums un secinājumi

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Mazā Pils iela 19

16.00–18.30

Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes Telpiskās attīstības plānošanas studiju programmas īstenota darbnīca studentiem

Klimats, kultūra, dzīves kvalitāte

Seminārs politikas plānotājiem un
kultūras mantojuma profesionāļiem

15.02.

2023.

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Latvijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde un ICOMOS Latvija sadarbībā ar Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju, Saeimas Sociālo un darba lietu komisiju, Latvijas Nacionālo bibliotēku, Francijas institūtu Latvijā un Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāti rīko semināru “Klimats, kultūra, dzīves kvalitāte”, kurā Latvijas un ārvalstu kultūras un dabaszinātņu eksperti, kā arī politikas plānotāji dalīsies ar zināšanām un diskutēs par klimata pārmaiņu izaicinājumiem un kultūras lomu to risināšanā.

Vides ilgtspēja ir viens no globāliem jautājumiem, kas vienlīdz nopietni skar ikvienu nozari, tostarp kultūru un kultūras mantojumu, un kas ir ne vien klimata pārmaiņu apdraudēta, bet var būt arī resurss zaļā kursa īstenošanai un izcils zināšanu un prasmju avots. Pēdējos gados notiek aktīva kultūras un radošo industriju, kā arī kultūras mantojuma nozares mērķu pārdefinēšana. 2022. gada UNESCO Pasaules konferences par kultūras politiku un ilgtspējīgu attīstību “MONDIACULT 2022” [Nobeiguma deklarācijā](#) uzsvērts, “cik svarīgi ir integrēt kultūras mantojumu un radošumu starptautiskās diskusijās par klimata pārmaiņām, ņemot vērā to daudzdimensionālo ietekmi uz visu veidu kultūras mantojuma un izpausmju saglabāšanu un atzīstot kultūras lomu klimata pasākumos, jo īpaši izmantojot tradicionālās un vietējās zināšanu sistēmas”.

Eiropas zaļais kurss ir radīts klimata un vides problēmu risināšanai, kas ir mūsdienu nozīmīgākais uzdevums. Eiropas kopīgās vērtības un kopīgais kultūras mantojums ir nenoliedzams potenciāls, lai īstenotu noteiktās Eiropas zaļā kursa prioritātes. Kā atspoguļots [Eiropas kultūras mantojuma zaļajā dokumentā](#), kultūras mantojuma saglabāšana ir iespēja meklēt risinājumus dažādās ar Eiropas zaļo kursu saistītās jomās, ieskaitot tīras enerģijas ieguvu, aprites ekonomiku, renovācijas vilni, gudru mobilitāti, vietējo lauku saimniecību atbalstu, videi nekaitīgu attīstību, zaļo finansējumu un taisnīgu pāreju, pētniecību un inovācijas, izglītību un prasmju apguvi, kā arī zaļā kursa diplomātiju.

[Latvijas Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.–2027.](#) gadam ir atzīts kultūras un radošo industriju, un jo īpaši kultūras mantojuma nozīmīgais ieguldījums “klimata jautājumu risināšanā gan tiešā veidā, īstenojot aktivitātes, kas vērstas uz klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu, [...] gan arī netiešā veidā, īstenojot aktivitātes, kas vairo sabiedrības izpratni par klimata pārmaiņām”, tostarp izpratne par klimata pārmaiņu tiešo ietekmi uz dzīves kvalitāti un kultūras nozares iespējām tās uzlabošanā.

Semināra laikā dažādu nozaru eksperti dalīsies savā redzējumā par kultūru, jo īpaši kultūras mantojumu, kā ar klimatu saistītu izaicinājumu pārvarēšanas avotu. Semināra galvenās tematiskās daļas: kultūra, kultūrvēsturiskā vide, nemateriālais kultūras mantojums un klimats. Katra tematiskā daļa tiks atklāta ar tēmas starptautiskā konteksta prezentāciju, kas tiks papildināta ar Latvijas situācijas analīzi, pieredzes stāstiem un diskusiju. Pēc semināra sadarbībā ar Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāti tiks rīkota darbnīca studentiem.